

Stockholm 2024-10-18

Fi2024/01268

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Byggföretagens yttrande avseende SOU 2024:37 – Förbättrade ränteavdragsregler för företag

Byggföretagen (f.d. Sveriges Byggindustrier) är de enskilda byggföretagens bransch- och arbetsgivarorganisation och organiserar ca 4 000 bygg-, anläggnings- och specialföretag.

Byggföretagen har tagit del av rubricerad promemoria, och har följande synpunkter på de lämnade förslagen.

Generella synpunkter

Byggföretagen anser att de förslag som utredningen presenterar, på ett övergripande plan, påtagligt förbättrar den svenska bolagsbeskattningen. Förslagen innebär att avdragsrätten för finansieringskostnader tydligt förbättras, både i form av möjligheten att utjämna inom koncerner, obegränsad rullning av negativa räntenetton och en höjd beloppsgräns avseende förenklingsregeln. Detta leder sammantaget till internationellt konkurrenskraftiga regler. Förslagen innebär också mycket välkomna förenklningar, då det nuvarande regelverket upplevs som komplicerat. Detta gäller framför allt för koncerner.

Byggföretagen anser dock att finansieringen av förslaget bör ske på annat sätt än genom en höjd bolagsskatt. Finansieras regelförenklningarna genom höjd bolagsskatt ger detta inte alls samma positiva signaler som om förslagen finansieras inom befintligt reformutrymme.

De generella ränteavdragsbegränsningarna

Koncernutjämning och beräkning av avdragsunderlag

Dagens regler avseende utjämning av räntenetto inom en koncern är bristfälliga. Befintliga utjämningsmöjligheter inom koncernen begränsas i alltför stor utsträckning, något som innebär en betydande konkurrensnackdel för svenska koncerner jämfört med koncerner etablerade inom ett flertal andra EU/EES-

länder.¹ Lagstiftningen har även rent tekniskt brister som innebär tillämpningsproblem, exempelvis negativa beskattningskonsekvenser för företag som inte kan få fullt avdrag för negativa räntenetton samtidigt som de har koncernbidragsspärrade underskott.

Utredningen föreslår en gemensam beräkning av avdragsunderlag och räntenetto för företag inom en beräkningsenhet. Förslaget innebär att ett komplicerat regelverk, som för närvarande ställer stora krav på företagen, blir betydligt enklare. Dock kommer det även fortsättningsvis ställas stora krav på samordning inom företagsgruppen.

Utredningens förslag innebär också att företag med koncernbidragsspärrade underskott inte längre kommer att missgynnas på samma sätt som tidigare. Förslaget skapar goda möjligheter för en principiellt korrekt beskattning, istället för att som dagens system i det närmaste missgynna de företag som valt att bedriva verksamhet i flera olika bolag.

Trots fortsatt höga krav på samordning välkomnar Byggföretagen utredningens förslag.

Utfjämnning av räntenetto över tid

Byggbranschen brottas generellt med låga marginaler. Entreprenadverksamhet har idag normalt en marginal på tre till sju procent, vilket är betydligt lägre än näringslivet i stort. Den låga vinstmarginalen renderar i låga avdragsutrymmen. När vi befann oss i en extrem lågräntemiljö upplevdes inte ränteavdragsbegränsningsreglerna som så problematiska, men när räntan blivit betydligt högre blir regelverkets begränsningar kännbara för många byggföretag. Det krävs inte ens särskilt hög belåning innan regelverket upplevs som problematiskt. I och med den byggkris som följt i räntehöjningarnas spår, och som slagit mycket hårt mot bostadsbyggandet, har läget i branschen blivit än allvarligare.

Dagens regler innebär att kvarstående negativa räntenetton enbart kan dras av inom sex år från det beskattningsår då det uppkom. Att i detta ekonomiska läge behöva hantera risken för att en räntekostnad inte kan dras av har missgynnat både fastighets- och byggsektorn. För byggbranschens del är konjunkturen dessutom starkt beroende av politiska beslut, vilket gör det än mer olämpligt med en tidsbegränsning av möjligheten att nyttja negativa räntenetton. Utredningen föreslår om att tidsgränsen ska tas bort, och evig rullning av negativa räntenetton möjliggöras, välkomnas därför av Byggföretagen.

¹ Se vidare Svenskt Näringslivs rapport Koncernbeskattning och ränteavdrag, mars 2020

Utredningen föreslår också att kvarstående negativa räntenetton hanteras sammantaget med årets räntenetto. Även detta välkomnas av Byggföretagen, då det innebär en förenkling av systemet.

Utredningens förslag att behålla reglerna som gäller kvarstående negativa räntenetton, och att dessa ska falla bort vid en ägarförändring, avstyrks dock av Byggföretagen. Byggföretagen kan inte hitta några bärande skäl för att rätten till avdrag för kvarstående negativa räntenetton ska begränsas hårdare än rätt till avdrag för underskott. Den nuvarande avdragsbegränsningen är för långtgående, och riskerar att påverka möjligheten till önskvärda omstruktureringar.

Byggföretagen ansluter sig till Svenskt Näringsliv och FAR:s önskemål om en större översyn av regelverket i 40 kap inkomstskattelagen, och för det fall avdragsförbudet för negativa räntenetton efter en ägarförändring inte tas bort eller lättas upp, att även denna avdragsbegränsning inkluderas i översynen.

Förenklingsregeln

Företagens räntekostnader har de senaste åren stigit kraftigt, något som innebär att fler företag drabbas av ränteavdragsbegränsningsreglerna och således inte kan dra av hela sin räntekostnad. Den nuvarande förenklingsregeln är betydligt striktare än i andra länder, något som försämrar konkurrenskraften för svenska företag. Det finns inget bärande skäl till att Sverige ska ha mindre generösa regler än andra EU-länder. Byggföretagen ställer sig således positiva till utredningens förslag att höja beloppsgränsen i förenklingsregeln till 25 miljoner kronor. En höjning skulle framförallt gynna mindre företag.

Byggföretagen anser också att regeringen bör analysera möjligheterna att åtminstone den nya förenklingsregeln kan ges retroaktiv verkan, i och med att utredningens grunduppdrag försenats. Detta för att minimera de skadliga effekterna av de senaste årens kraftiga räntehöjningar samt regelverkets opåkallade restriktivitet.

Skattetillägg

Utredningen föreslår att det ska införas en bestämmelse om beräkning av skattetillägg vid oriktig uppgift avseende kvarstående negativt räntenetto. Skattetillägget ska då beräknas på en sjättedel av det reducerade kvarstående negativa räntenettet. Byggföretagen tillstyrker utredningens förslag, det är principiellt riktigt att skattetillägg i dessa situationer utgår ifrån en lägre bas.

När det gäller utredningens förslag avseende skattetillägg vid gemensam beräkning instämmer Byggföretagen i Näringslivets skattedelegations (NSD:s) synpunkter.

De riktade avdragsbegränsningarna

Byggföretagen ansluter sig i denna del till NSD:s remissvar.

Undantag för långsiktiga offentliga infrastrukturprojekt

Behovet av ett infrastrukturundantag

Direktiv (EU) 2016/1164 syftar till att trygga medlemsstaternas skattebas och motverka skatteflykt. I infrastrukturprojekt som genomförs i nära samverkan mellan offentliga och privata aktörer finns ingen risk för skattebaserosion. Därför öppnar EU-direktivet i artikel 4.4.b upp för att undanta sådana projekt från regeln. Det ligger också i linje med OECD:s arbete inom ramen för BEPS, som ligger till grund för EU-direktivet.

OECD rekommenderar att långsiktiga offentliga infrastrukturprojekt undantas från en generell regel om ränteavdragsbegränsning. Ett sådant undantag har, som framgår av utredningen, redan implementerats i 19 EU-länder.

Sverige står inför stora behov av nya bostäder och en kraftfull utbyggnad av infrastrukturen. Klimatförändringar påverkar redan idag den svenska transportinfrastrukturen och prognoser indikerar att extremväder kan bli vanligare i framtiden. Svenska vägar och järnvägar är redan idag eftersatta med en underhållsskuld på över 100 miljarder kronor. Detta kräver åtgärder, kostsamma sådana. Åtgärder som ökar möjligheten att möta behoven, både av infrastrukturunderhåll, att anpassa framtidens infrastruktur och bostäder till klimatförändringarna samt att bygga nya bostäder och ny infrastruktur, bör genomföras. En sådan åtgärd bör vara att införa ett infrastrukturundantag. Detta skulle sannolikt underlätta privat finansiering av angelägna projekt. Utredningens farhågor kring att ett infrastrukturundantag inte skulle vara effektivt anser Byggföretagen är överdrivna. 19 EU-länder har valt att införa ett undantag och detta anser Byggföretagen talar sitt tydliga språk.

Att privat finansiering av infrastrukturprojekt är önskvärt framgår av regeringens proposition 2024/25:28 Vägen till en pålitlig transportinfrastruktur – för att hela Sverige ska fungera. Regeringen anför där att den under den kommande planperioden avser att testa investeringsobjekt som projekteras och byggs av annan aktör än Trafikverket. Detta kan ske t.ex. genom upphandling genom offentlig-privat samverkan (OPS) eller genomförande i bolagsform. Trafikverket ska få i uppdrag att ta fram förslag på investeringsobjekt, företrädesvis på vägområdet, som kan vara aktuella för OPS-upplägg. Samtidigt avser regeringen tillsätta en utredare som ska föreslå en modell för organisering av sådana objekt. Regeringen avser även undersöka förutsättningarna för utbyggnad av Malmbanan med medverkan av privata aktörer och att utreda förutsättningarna för genomförande och finansiering av Östlig förbindelse.

Regeringen planerar också en kraftig utbyggnad av kärnkraften fram till år 2045. Detta för att klara klimatomställningen, stärka Sveriges konkurrenskraft och nå nettonoll utsläpp 2045. Utredningen ”Finansiering och riskdelning vid

investeringar i ny kärnkraft” presenterades den 12 augusti i år. Totalt handlar det om investeringar i nya kärnkraftsreaktorer på ca 400 miljarder kronor. Av dessa ska 300 miljarder utgöras av statliga lån. Utredningen föreslår också prissäkringsavtal under 40 år – samt en risk- och vinstdelningsmekanism som garanterar en minsta avkastning. Även i dessa fall skulle det kunna bli aktuellt med OPS eller annan liknande samverkan mellan det privata och det offentliga.

Mot bakgrund av de åtgärder på infrastrukturområdet som redan idag är mycket angelägna bör det införas en möjlighet att undanta långsiktiga infrastrukturprojekt från ränteavdragsbegränsningsreglerna.

I de projekt som genomförs med OPS är det vanligt att finansiering till mycket stor del sker genom lån. En belåningsgrad på 90 procent är inte ovanligt. Anledningen till att banker och andra privata finansiärer accepterar en så hög belåning är att staten/offentlig sektor vanligen står som en form av garant för projektet. Hur betalningar ska ske, och vad de baseras på, ser olika ut i olika projekt men de privata kreditgivarna betraktar sannolikt betalningarna som säkra eftersom de på ett eller annat sätt härrör från staten, och följer en fastställd betalningsplan. För kreditgivarna finns med andra ord vanligen en säker avkastning till relativt låg risk.

OPS-projekt har ofta en ambitiös amorteringsplan. Många gånger är amorteringarna högst i början för att sedan plana ut när belåningsgraden sjunker. I och med den höga belåningen kommer projektet, så snart detta är taget i drift, att börja amortera. Även höga räntekostnader måste finansieras. I och med detta blir projektbolagets överskott sannolikt många gånger obetydligt. Även om räntebetalningarna inte ska påverka avdragsunderlaget, kommer avdragsutrymmet för denna typ av bolag förmodligen att bli mycket begränsat. Detta leder sannolikt till att bolaget inte kommer att ha möjlighet att göra avdrag för hela räntekostnaden, och dessutom hamna i skatteposition. Att det finns en möjlighet till evig rullning av negativa räntenetton löser inte problemet att behöva betala skatt på en vinst som i själva verket inte finns, utan består av icke avdragsgill ränta.

Ränteavdragsbegränsningsreglerna innebär alltså i dessa fall en fördyring av angelägna infrastrukturprojekt, och i förlängningen att OPS och liknande samverkan mellan den offentliga och privata blir betydligt mindre attraktivt. Detta kan leda till att angelägna infrastrukturprojekt blir skjutna på framtiden, alternativt inte alls blir av. Mot denna bakgrund anser Byggföretagen att det är olyckligt att utredningens avfärdar införandet av ett infrastrukturundantag. Som tidigare anförts finns ingen anledning för Sverige att inte ta chansen och införa regler som kan gynna utbyggnaden av nödvändig infrastruktur. Detta riskerar att kraftfullt hämma Sveriges konkurrenskraft, framför allt i form av uteblivna investeringar. I tider av eftersatta satsningar på infrastrukturområdet behöver

dessutom alla dörrar hållas öppna för att fler ska kunna bidra till en mer effektiv och innovativ utbyggnad av infrastruktur av allmänt intresse.

Utformningen av infrastrukturundantaget

Byggföretagen välkomnar utredningens slutsats att ett svenskt infrastrukturundantag ska vara neutralt utformat, och inte peka ut en viss typ av infrastruktur eller en viss typ av företag. Byggföretagen ser också positivt på förhandsgodkännande av om ett företag uppfyller kraven för infrastrukturundantaget. Detta ger en större säkerhet kring att ett projekt kvalificerar för undantaget.

Byggföretagen finner dock vissa av utredningens uttalanden rörande infrastrukturundantaget problematiska. Utredningen anför att undantaget enbart ska tillämpas på mycket speciella projekt, och att reglerna bör tolkas restriktivt. I och med att flera av kraven i regelverket inte lämnar utrymme för tolkning förstår Byggföretagen det som att utredningen framför allt avser att begreppet ”allmänt intresse” ska tolkas restriktivt. Att det enbart är vissa speciella projekt som kommer att kunna omfattas av undantaget följer av lagtexten. Om ett projekt uppfyller övriga krav som stadgas i regelverket finns enligt Byggföretagens uppfattning ingen anledning att vara restriktiv i tolkning av vad som kan anses vara av allmänt intresse. Vad som enligt normalt språkbruk utgör ett allmänt intresse bör vara fullt tillräckligt. I detta sammanhang är det viktigt att gå tillbaka till syftet med ränteavdragsbegränsningsreglerna, att säkerställa att skatt betalas där vinster och mervärde skapas genom att förhindra vinstförflyttning och erodering av skattebasen. OECD och EU-kommissionen har identifierat att finansieringsarrangemang avseende långvariga offentliga infrastrukturprojekt innebär ringa eller inga risker för vinstförflyttning och erodering av skattebasen. Att trots detta anse att projekt som potentiellt uppfyller kraven i regelverket inte ska omfattas, med hänvisning till en restriktiv tolkning av begreppet ”allmänt intresse”, leder enligt Byggföretagens uppfattning för långt. Det finns ingen anledning till att Sverige ska ha ett regelverk som är mer restriktivt än flertalet andra EU-länder som redan infört ett infrastrukturundantag.

Frågor med anledning av detta remissvar kan ställas till Sofie Wilhelmsson Agrén, skatteexpert, sofie.wilhelmsson@byggforetagen.se alternativt 070-344 58 63.

BYGGFÖRETAGEN

Catharina Elmsäter-Svärd
Verkställande direktör